

**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
PRODUKTŲ SAUGOS  
ĮSTATYMAS**

1999 m. birželio 1 d. Nr. VIII-1206  
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS  
BENDROSIOS NUOSTATOS**

**1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir tikslas**

1. Įstatymas nustato bendruosius produktų saugos reikalavimus, produktų saugos valstybinės ir visuomeninės kontrolės pagrindus, informacijos apie nesaugius produktus teikimo ir perdavimo tvarką, gamintojų, pardavėjų ir paslaugų teikėjų pareigas bei atsakomybę už nesaugių produktų pateikimą į Lietuvos Respublikos rinką (toliau – rinką) ir jų padarytą žalą vartotojams.

2. Įstatymo tikslas – užtikrinti, kad į rinką būtų teikiami tik saugūs produktai.

**2 straipsnis. Įstatymo taikymas**

1. Šis įstatymas taikomas juridiniams ir fiziniams asmenims, įmonėms, neturinčioms juridinio asmens teisių, teikiantiems į rinką produktus, skirtus vartotojų asmeniniams ir namų ūkio poreikiams tenkinti.

2. Šis įstatymas netaikomas teikiant į rinką:

1) naudotus gaminius, kurie pateikiami kaip antikvarinės prekės, bei gaminius, kuriuos prieš naudojimą reikia suremontuoti ar papildomai apdoroti, su sąlyga, kad jų pateikėjas apie tai informuoja asmenį, kuriam tokį gaminį pateikia;

2) produktus, kurie skirti tik komercinei-ūkinei veiklai;

3) produktus, pateiktus į rinką iki šio įstatymo įsigaliojimo.

**3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos**

1. **Produktas** – gaminys arba paslauga.

2. **Produkto pateikimas į rinką** – produkto išleidimas į apyvartą, jo realizavimas, importas, nuoma, pardavimas ar kitoks perdavimo būdas.

3. **Gaminys** – bet koks pateikiamas į rinką kilnojamas turtas (daiktas), skirtas vartotojui.

4. **Paslauga** – paslaugos teikėjo veiklos rezultatas, vykdamas sandorį tarp paslaugos teikėjo ir užsakovo, įskaitant centralizuotą geriamojo vandens, dujų, šilumos ir elektros energijos tiekimą.

5. **Saugus gaminys** – bet koks gaminys, kurio vartojimas įprastomis, gamintojo nustatytais ar galimomis iš anksto pagrįstai numatyti vartojimo sąlygomis, įskaitant ir ilgalaikį vartojimą, nesukelia jokios rizikos arba kelia vartotojų gyvybei ir sveikatai ne didesnę riziką negu ta, kuri teisės aktuose nustatoma kaip leistina bei laikoma atitinkančia aukštą vartotojų apsaugos lygį, įvertinant:

1) gaminio parametrus, jo sandarą, pakuotę, surinkimo ir naudojimo tvarką, priežiūrą vartojant;

2) poveikį kitiems gaminiams, jei yra pagrindas numatyti, kad jis bus vartojamas su kitais gaminiams;

3) gaminio pateikimą vartotojui, užrašus ant gaminio ar pakuotės, vartojimo ir sunaikinimo po vartojimo instrukciją ir kitą gamintojo pateiktą informaciją;

4) vartotojų kategoriją, ypač vaikų, kuriems gaminio vartojimas gali sukelti didesnę riziką.

6. **Nesaugus gaminys** – bet koks gaminys, kuris neatitinka teisės aktuose saugiam gaminiui nustatytų reikalavimų.

7. **Saugi paslauga** – bet kokia paslauga, kuri teikiama pagal numatytas sąlygas ir nepažeidžiant teisės aktuose paslaugai nustatytų saugos reikalavimų, jos teikimo metu ar po to nekelia jokios rizikos arba kelia vartotojų gyvybei ir sveikatai ne didesnę riziką negu ta, kuri teisės aktuose nustatoma kaip leistina.

8. **Nesaugi paslauga** – bet kokia paslauga, kuri neatitinka teisės aktuose saugiai paslaugai nustatytų reikalavimų.

9. **Gamintojas** – Lietuvos Respublikoje teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris:

1) pagamino gaminį arba apie tai viešai pareiškė pažymėdamas jį savo pavadinimu, prekės ženklu ar kitu skiriamuoju ženklu;

2) veikia kaip gamintojo atstovas ir gamintojo prašymu bei pateikdamas savo pavadinimą pateikia į rinką gaminį arba, jei gamintojo atstovo nėra – gaminį importuoja;

3) gaminį saugo ir (arba) pakuoja ir nurodo save esant šio gaminio gamintoju;

4) kaip gaminio tiekimo ar paslaugos teikimo proceso dalyvis gali daryti poveikį gaminio saugai.

10. **Paslaugos teikėjas** – asmuo, Lietuvos Respublikoje teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą ir teikiantis paslaugas.

11. **Pardavėjas** – asmuo, Lietuvos Respublikoje teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą ir realizuojantis gaminius.

12. **Vartotojas** – asmuo, kuris įsigyja gaminius ir naudojami paslaugomis asmeniniams ir namų ūkio poreikiams.

13. **Produkto saugos kontrolė** – valstybinė ir visuomeninių organizacijų produktų saugos kontrolė, ar teikiamas į rinką produktas yra saugus.

14. **Produkto saugos ekspertizė** – produkto savybių, turinčių įtakos vartotojų saugai, įvertinimas ir išvada, ar produktas atitinka jam nustatytus saugos reikalavimus.

#### **4 straipsnis. Bendrieji produktų saugos reikalavimai**

1. Į rinką teikiamas produktas turi būti saugus. Galimybė užtikrinti aukštesnį saugos lygį arba gauti kitus produktus, kuriuos vartojant yra mažesnė rizika nei leistina, neturi būti pagrindas priskirti produktą prie nesaugių, jeigu jis atitinka teisės aktuose nustatytus produktų saugos reikalavimus.

2. Gamintojas, pardavėjas ir paslaugos teikėjas, teikdami į rinką gaminius bei paslaugas, privalo laikytis teisės aktuose nustatytų produktų saugos reikalavimų.

### **ANTRASIS SKIRSNIS VALSTYBINIS PRODUKTŲ SAUGOS REGULIAVIMAS**

#### **5 straipsnis. Vyriausybės, Vyriausybės įstaigų, ministerijų, prie jų įsteigtų departamentų ir kitų įstaigų kompetencija reglamentuojant produktų saugą**

Vyriausybė, Vyriausybės įstaigos, ministerijos, prie jų įsteigti departamentai ir kitos įstaigos joms priskirtose valstybės valdymo srityse pagal savo kompetenciją nustato privalomus produktų saugos bei ženklavimo reikalavimus, suderintus su Jungtinių Tautų, Europos Sąjungos, Pasaulinės Prekybos Organizacijos reikalavimais, ir patvirtinimo, kad jie atitinka nustatytus reikalavimus, tvarką.

#### **6 straipsnis. Produktų saugą reglamentuojančių teisės aktų įgyvendinimo koordinavimas**

1. Šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių produktų saugą, įgyvendinimą koordinuoja Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba (toliau – Taryba).

2. Tarybos kompetenciją, juridinį statusą, jos sudarymo tvarką, jos narių paskyrimo ir atšaukimo pagrindus bei šiems nariams keliamus reikalavimus, jų kadencijos trukmę, sprendimų priėmimo tvarką ir lėšų, iš kurių ji būtų išlaikoma, šaltinius nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

### **7 straipsnis. Informacijos apie nesaugius produktus teikimas Europos Komisijai, užsienio valstybėms**

1. Jei Taryba ar valstybinės produktų saugos kontrolės institucijos (toliau – kontrolės institucijos) nutaria imtis priemonių neleisti pateikti į rinką nesaugius produktus, tiekiamus iš Europos Sąjungos valstybių ar valstybių, su kuriomis sudarytos atitinkamos tarptautinės sutartys, apie tai jos privalo nedelsdamos pranešti Europos Komisijai ar valstybių, su kuriomis sudarytos tai numatančios tarptautinės sutartys, institucijoms, nurodydamos šių sprendimų priežastis.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos pateikimo pagrindus ir tvarką nustato įstatymai, tarptautinės sutartys ir kiti teisės aktai.

## **TREČIASIS SKIRSNIS GAMINTOJO, PARDAVĖJO IR PASLAUGŲ TEIKĖJO PAREIGOS UŽTIKRINANT PRODUKTŲ SAUGĄ**

### **8 straipsnis. Gamintojo pareiga užtikrinti gaminių saugą**

Gamintojas privalo:

- 1) pateikti į rinką tik saugius gaminius;
- 2) ženklinti gaminius ir teikti vartotojams informaciją apie susijusią su gaminiu riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą vartojimo laiką;
- 3) sužinojęs, kad gaminys nesaugus, nedelsdamas informuoti apie tai vartotojus bei Tarybą ir atitinkamos srities kontrolės institucijas bei Vyriausybės nustatyta tvarka pašalinti jį iš rinkos;
- 4) vykdyti kontrolės institucijų nurodymus ir reikalavimus;
- 5) įstatymų nustatyta tvarka atlyginti vartotojui žalą, padarytą nesaugiu gaminiu;
- 6) vykdyti kitas pareigas, nustatytas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

### **9 straipsnis. Pardavėjo pareiga užtikrinti gaminių saugą**

Pardavėjas privalo:

- 1) pateikti į rinką tik saugius gaminius;
- 2) teikti vartotojams informaciją apie susijusią su gaminiu riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą jo vartojimo laiką;
- 3) sužinojęs, kad gaminys nesaugus, nedelsdamas nutraukti gaminio teikimą rinkai, informuoti vartotojus, Tarybą ir atitinkamos srities kontrolės instituciją bei Vyriausybės nustatyta tvarka pašalinti gaminį iš rinkos;
- 4) vykdyti kontrolės institucijų nurodymus ir reikalavimus;
- 5) įstatymų nustatyta tvarka atlyginti vartotojui žalą, padarytą nesaugiu gaminiu;
- 6) vykdyti kitas pareigas, nustatytas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

### **10 straipsnis. Paslaugos teikėjo pareiga užtikrinti paslaugos saugą**

Paslaugos teikėjas privalo:

- 1) teikti vartotojui tik saugią paslaugą;
- 2) teikti vartotojui informaciją apie siūlomą paslaugą tokiu būdu, kad vartotojas galėtų įvertinti su paslauga susijusią riziką per visą nurodytą, įprastą ar numanomą vartojimo laiką;
- 3) sužinojęs apie suteiktos paslaugos galimą riziką vartotojui, nedelsdamas nutraukti paslaugos teikimą ir informuoti vartotoją, Tarybą bei atitinkamos srities kontrolės instituciją;
- 4) vykdyti valstybinių produktų saugos kontrolės institucijų nurodymus ir reikalavimus;
- 5) įstatymų nustatyta tvarka atlyginti vartotojui nesaugia paslauga padarytą žalą;

6) vykdyti kitas pareigas, nustatytas šiame įstatyme ir kituose produktų saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

### **KETVIRTASIS SKIRSNIS VISUOMENINIŲ VARTOTOJŲ TEISIŲ GYNIMO ORGANIZACIJŲ TEISĖS PRODUKTŲ SAUGOS SRITYJE**

#### **11 straipsnis. Visuomeninių vartotojų teisių gynimo organizacijų teisės produktų saugos srityje**

Visuomeninės vartotojų teisių gynimo organizacijos turi teisę:

- 1) gauti informaciją iš produktų gamintojų, pardavėjų ir paslaugų teikėjų apie produktų saugą;
- 2) tirti vartotojų nuomonę apie produktų saugą ir skelbti apibendrintą informaciją visuomenės informavimo priemonėse;
- 3) vartotojo prašymu ar savo iniciatyva reikšti ieškinį juridiniams ir fiziniams asmenims, įmonėms, neturinčioms juridinio asmens teisių, pažeidusiems vartotojo teises ir teisėtus interesus;
- 4) steigti informavimo ir konsultavimo centrus bei bandymų laboratorijas produktų saugai tirti;
- 5) teikti Tarybai bei kontrolės institucijoms informaciją apie produktų saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus ir pasiūlymus dėl priemonių vartotojų teisių gynimui gerinti;
- 6) stebėtojo teisėmis dalyvauti Tarybos posėdžiuose.

### **PENKTASIS SKIRSNIS VALSTYBINĖ PRODUKTŲ SAUGOS KONTROLĖ**

#### **12 straipsnis. Produktų saugos reikalavimų laikymosi kontrolė**

Šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytų reikalavimų, užtikrinančių, kad į rinką būtų teikiami tik saugūs produktai, laikymąsi kontroliuoja Vyriausybės įsteigtos vieningos maisto ir ne maisto produktų saugos kontrolės institucijos Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

#### **13 straipsnis. Valstybinės produktų saugos kontrolės turinys**

1. Tiesioginė produktų saugos kontrolė apima:
  - 1) produktų saugos tikrinimus, atliekamus produktų saugos kontrolės institucijos iniciatyva;
  - 2) produktų saugos tikrinimus pagal vartotojų, jų organizacijų, kitų suinteresuotų įstaigų ir organizacijų pranešimus;
  - 3) nesaugių gaminių sunaikinimo kontrolę;
  - 4) produktų saugos kontrolės duomenų analizę ir informacijos Tarybai periodinį pateikimą.
2. Netiesioginė produktų saugos kontrolė apima statistikos duomenų apie nesaugių produktų gamybą, importą ir prekybą jais, informacijos apie bet kokius vartojimo rizikos didėjimą ar mažėjimą galinčius nulemti veiksnius rinkimą, kaupimą, apdorojimą ir analizę.

#### **14 straipsnis. Kontrolės institucijų teisės ir pareigos**

1. Kontrolės institucijos, atlikdamos valstybinę produktų saugos kontrolę, turi teisę:
  - 1) tikrinti produktų saugą reglamentuojančių teisės aktų laikymąsi, rinkti duomenis produktų saugos klausimais;
  - 2) gauti iš valstybės ir savivaldos vykdomųjų institucijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų bei įmonių, neturinčių juridinio asmens teisių, šio ir kitų įstatymų pažeidimo tyrimui reikalingą informaciją bei dokumentus;

3) gauti iš produktų gamintojų, pardavėjų ir paslaugų teikėjų informaciją ir dokumentus, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir produktų bandinius, reikalingus šio ir kitų įstatymų pažeidimams tirti;

4) reikalauti, kad gamintojų, pardavėjų ir paslaugų teikėjų vadovai ar jų įgalioti asmenys atvyktų ir duotų žodinius ar raštiškus paaiškinimus;

5) siūlyti institucijai atšaukti jos išduotą leidimą užsiimti ta komercine-ūkine veikla asmenims, kurių pateikti į rinką produktai padarė žalą vartotojams;

6) nustatę produktų saugos teisės aktų reikalavimų pažeidimus, įspėti apie tai gamintoją, pardavėją ir paslaugos teikėją bei įpareigoti nedelsiant šiuos pažeidimus pašalinti;

7) šio ir kitų įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka taikyti rinkos ribojimo priemones.

2. Kontrolės institucijos privalo:

1) perduoti teisėsaugos institucijoms medžiagą dėl produktų saugos teisės aktų pažeidimų, jei šie produktai galėjo pakenkti ar pakenkė sveikatai arba dėl to ištiko mirtis;

2) užtikrinti iš produkto gamintojų, pardavėjų ar paslaugų teikėjų gautos informacijos, kuri sudaro komercinę paslaptį, konfidencialumą.

3. Kontrolės institucijų darbuotojai, įgalioti atlikti produktų saugos kontrolę, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

### **15 straipsnis. Informacija, kuri nesudaro komercinės paslapties**

Duomenys apie produktą, kurie nelaikomi komercine paslaptimi:

1) produkto pavadinimas;

2) galimi produkto pakeitimo į saugų būdai ir priemonės;

3) produkto poveikio vartotojų sveikatai atliktų tyrimų rezultatai;

4) detoksikacijos ir (ar) saugaus sunaikinimo metodai;

5) produkto tyrimo metodai;

6) produkto potencialiai pavojingos sudėtinės dalys;

7) su paslaugos teikimu susiję potencialiai pavojingi veiksniai.

## **ŠEŠTASIS SKIRSNIS**

### **VALSTYBINĖS PRODUKTŲ SAUGOS KONTROLĖS INSTITUCIJŲ ĮGALIOJIMŲ ĮGYVENDINIMAS**

### **16 straipsnis. Produktų pateikimo į rinką ribojimo pagrindai**

Produktų pateikimo į rinką ribojimas (toliau – rinkos ribojimas) gali būti taikomas, jei produktai pateikti į rinką pažeidžiant šio įstatymo 8 straipsnio 1, 2 ir 3 punktų, 9 straipsnio 1, 2 ir 3 punktų ir 10 straipsnio 1, 2 ir 3 punktų reikalavimus.

### **17 straipsnis. Rinkos ribojimo priemonės**

1. Taryba arba kontrolės institucijos, kai yra šio įstatymo 16 straipsnyje nurodyti rinkos ribojimo pagrindai, turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka taikyti šias rinkos ribojimo priemones:

1) laikinai sustabdyti ar uždrausti bet kokį produktų pateikimą į rinką, įpareigoti gamintoją, pardavėją, paslaugos teikėją pašalinti produkto kenksmingumą ar saugiai sunaikinti nesaugų produktą;

2) reikalauti nesaugų produktą pašalinti iš rinkos, o kai gamintojas, pardavėjas ar paslaugos teikėjas nesiima laiku tai padaryti arba kai gamintojo, pardavėjo ar paslaugos teikėjo neįmanoma greitai nustatyti, kontrolės institucijoms pačioms pašalinti iš rinkos nesaugų produktą;

3) uždrausti reklamuoti nesaugų produktą ir pareikalauti nutraukti tokio produkto reklamą.

2. Jei kontrolės institucija pati pašalina iš rinkos nesaugų produktą, jos patirtos išlaidos Tarybos nutarimu išieškamos iš gamintojo, pardavėjo ir paslaugos teikėjo ne ginčo tvarka.

3. Tarybos nutarimai arba kontrolės institucijų sprendimai dėl rinkos ribojimo priemonių pradžios ir pabaigos turi būti skelbiami „Valstybės žinių“ informaciniame priede.

4. Gamintojai, pardavėjai ir paslaugos teikėjai privalo vykdyti Tarybos nutarimus arba kontrolės institucijų sprendimus nuo jų gavimo momento, jeigu pačiame sprendime ar nutarime nenustatyta vėlesnė data.

## **SEPTINTASIS SKIRSNIS VALSTYBINĖ PRODUKTŲ SAUGOS EKSPERTIZĖ**

### **18 straipsnis. Valstybinė produktų saugos ekspertizė**

1. Valstybinė produktų saugos ekspertizė atliekama:
  - 1) kontrolės institucijų užsakymu;
  - 2) visuomeninių vartotojų teisių gynimo organizacijų motyvuotu siūlymu.
2. Valstybinės produktų saugos ekspertizės atlikimo tvarką ir pagrindus nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.
3. Valstybinę produktų saugos ekspertizę atlieka Vyriausybės įgaliotos institucijos.

### **19 straipsnis. Valstybinės produktų saugos ekspertizės išvados**

Jeigu produktų saugos ekspertizės tyrimais nustatoma, kad gaminių bandiniai ar paslaugos yra nesaugūs, tai laikoma nesaugia visa partija, iš kurios buvo paimti bandiniai ekspertizei, ar visos nuo paaiškėjimo momento paslaugų teikėjo suteiktos paslaugos.

## **AŠTUNTASIS SKIRSNIS ATSAKOMYBĖS UŽ PRODUKTŲ SAUGOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS TAIKYMO TVARKA**

### **20 straipsnis. Atsakomybė už Įstatymo pažeidimus**

1. Gamintojai, paslaugų teikėjai, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.
2. Importuotojas, pažeidęs šio įstatymo reikalavimus, atsako kaip gamintojas.
3. Jeigu gamintojas negali būti nustatytas, atsako pardavėjas.

### **21 straipsnis. Materialinės žalos atlyginimas**

1. Žala, padaryta vartotojui nesaugiu produktu, atlyginama įstatymų nustatyta tvarka.
2. Negalioja jokie susitarimai, kuriais siekiama, kad gamintojas, pardavėjas ar paslaugos teikėjas, dėl kurių kaltės padaryta žala vartotojui, būtų atleidžiami nuo jos atlyginimo.

### **22 straipsnis. Asmenys, kuriems taikomos ekonominės sankcijos už Įstatymo pažeidimus**

Ekonominės sankcijos už šio įstatymo pažeidimus taikomos produkto gamintojui ar pardavėjui, ar paslaugos teikėjui.

### **23 straipsnis. Ekonominės sankcijos už Įstatymo pažeidimus**

1. Gamintojui ar pardavėjui, pateikusiems į rinką nesaugius produktus, gali būti pareikštas įspėjimas arba skiriama nuo 500 iki 5 000 litų pinigine bausme.
2. Gamintojui ar pardavėjui, pateikusiems į rinką nesaugius produktus po įpareigojimo nutraukti jų realizavimą nevykdymo, gali būti skiriama nuo 3 000 iki 15 000 litų pinigine bausme.
3. Suteikusiam ar teikiančiam nesaugias paslaugas, paslaugos teikėjui gali būti pareikštas įspėjimas arba skiriama nuo 500 iki 2 500 litų pinigine bausme.
4. Suteikusiam ar teikiančiam nesaugią paslaugą po įpareigojimo nutraukti jos teikimą paslaugos teikėjui gali būti skiriama nuo 2 000 iki 10 000 litų pinigine bausme.
5. Šio įstatymo 22 straipsnyje nurodytam asmeniui, nevykdančiam Tarybos ar kontrolės institucijų reikalavimų pašalinti nesaugius produktus iš rinkos ar juos sunaikinti, gali būti skiriama nuo 5 000 iki 20 000 litų pinigine bausme.

6. Pateikusiam į rinką nesaugius produktus, jeigu šie produktai padarė žalos vartotojo sveikatai, šio įstatymo 22 straipsnyje nurodytam asmeniui gali būti skiriama nuo 5 000 iki 40 000 litų piniginė bauda.

7. Pateikusiam į rinką nesaugius produktus, jeigu šie produktai sukėlė vartotojo mirtį, šio įstatymo 22 straipsnyje nurodytam asmeniui gali būti skiriama nuo 20 000 iki 80 000 litų piniginė bauda.

8. Ekonominių sankcijų taikymas neatleidžia nuo pareigos atlyginti vartotojams padarytą žalą.

#### **24 straipsnis. Atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės**

1. Nesaugaus produkto gamintojas, pardavėjas ar paslaugos teikėjas neatsako už nesaugaus produkto pateikimą į rinką, jei jis įrodo, kad:

- 1) nesaugus produktas nebuvo pateiktas į rinką;
- 2) produktas tapo nesaugus vėliau dėl trečiojo asmens veiksmų netinkamai (neatsargiai) transportuojant ar saugant (sandėliuojant) produktą ar kitų priežasčių;
- 3) tuo metu, kai nesaugus produktas buvo pateiktas į rinką, mokslinės ir techninės žinios nebuvo tokio lygio, kad būtų galima nustatyti galimą pavojų;
- 4) vartotojas naudojo produktą pažeisdamas jo naudojimosi taisykles, atsargumo priemones bei saugumo reikalavimus ir dėl to jam buvo padaryta žala;
- 5) produkto nesaugias savybes nulėmė nenumatytos (*force majeure*) aplinkybės.

2. Nustatydama ekonominės sankcijos dydį, Taryba atsižvelgia į atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

3. Skiriant baudą, lengvinančiomis aplinkybėmis yra laikoma tai, kad asmenys, padarę pažeidimą, jį pašalino, gera valia atlygino vartotojams padarytą žalą, ir kitos reikšmingos aplinkybės.

4. Skiriant baudą, sunkinančiomis aplinkybėmis yra laikoma tai, kad asmuo pakartotinai per vienerius metus nuo ankstesnio pažeidimo padarė tos pačios rūšies pažeidimą, tęsė pažeidimą nepaisydamas Tarybos ar kontrolės institucijos įpareigojimo nutraukti neteisėtus veiksmus, neatlygino ar vengė atlyginti vartotojams padarytą žalą.

#### **25 straipsnis. Ekonominių sankcijų skyrimo terminas**

Šio įstatymo 23 straipsnyje numatytos ekonominės sankcijos gali būti skiriamos ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo įstatymo pažeidimo nustatymo, o esant trunkamam pažeidimui – nuo jo išaiškėjimo dienos. Ši nuostata netaikoma nesaugiu produktu pakenkus vartotojo sveikatai ar atėmus gyvybę.

#### **26 straipsnis. Administracinė atsakomybė**

Administracinė atsakomybė už Produktų saugos įstatymo pažeidimus asmenys traukiami įstatymų nustatyta tvarka.

#### **27 straipsnis. Įstatymo pažeidimų nagrinėjimo ir ekonominių sankcijų taikymo tvarka**

1. Šiame įstatyme numatytas ekonomines sankcijas skiria ir bylas nagrinėja Taryba. Bylų parengimo, nagrinėjimo ir ekonominių sankcijų skyrimo tvarką nustato šis įstatymas ir Vyriausybės tvirtinami Tarybos nuostatai.

2. Kontrolės institucijų darbuotojai dėl šio įstatymo pažeidimo surašo protokolą ir kartu su reikalingais įrodymais ne vėliau kaip per 3 darbo dienas perduoda Tarybai.

3. Nagrinėjant bylą, dalyvauja medžiagą pateikusios kontrolės institucijos atstovas, taip pat turi būti informuotas ir gali dalyvauti pats pažeidėjas ar jo atstovas. Pažeidėjas ar jo atstovas turi teisę susipažinti su surinkta medžiaga, duoti paaiškinimus, pareikšti prašymus, teikti įrodymus, apskųsti priimamus sprendimus. Pažeidėjo ar jo atstovo, jeigu jis buvo laiku informuotas apie bylos nagrinėjimo vietą ir laiką, neatvykimas į bylos nagrinėjimą nekliudo ją nagrinėti.

4. Išnagrinėjusi bylą, Taryba priima nutarimą. Nutarime nurodoma: priėmusios nutarimą institucijos pavadinimas, bylos nagrinėjimo data ir vieta, duomenys apie pažeidėją, pažeidimo aplinkybės, įrodymai, kuriais grindžiamas nutarimas, Produktų saugos įstatymo straipsnis, numatantis atsakomybę už Įstatymo pažeidimą, priimtas sprendimas, jo apskundimo terminai ir tvarka.

**28 straipsnis. Kontrolės institucijų sprendimų ir Tarybos nutarimų apskundimas**

1. Gamintojas, pardavėjas ir paslaugų teikėjas Tarybos nutarimus arba kontrolės institucijų sprendimus dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo bei Tarybos nutarimus dėl ekonominių sankcijų skyrimo per 20 dienų nuo nutarimo ar sprendimo priėmimo dienos gali apskusti teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo ar sprendimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

**29 straipsnis. Baudų išieškojimas**

1. Paskirtos baudos, numatytos šio įstatymo 23 straipsnyje, į valstybės biudžetą sumokamos ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tos dienos, kurią įstatymo pažeidėjas gavo nutarimą dėl baudos paskyrimo.

2. Nesumokėtos baudos išieškomos Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

**DEVINTASIS SKIRSNIS  
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

**30 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas**

Įstatymas, išskyrus 31 straipsnį, įsigalioja nuo 2000 m. sausio 1 d.

**31 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei**

Lietuvos Respublikos Vyriausybė:

1) iki 1999 m. spalio 1 d. parengia ir pateikia Seimui įstatymų, susijusių su šiuo įstatymu, pakeitimo ir papildymo įstatymų projektus.

2) iki 1999 m. gruodžio 31 d. priima šį įstatymą įgyvendinančius teisės aktus.

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS